

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 13C/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201190
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Koreňová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2020:6920201190.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v spore žalobcov: X/Jarmila O., D.. XX.XX.XXXX, N. C., X.. T. XXX, štátny občan SR, X/Marek O., D.. XX.XX.XXXX, N. F. N. Č.. XX, štátny občan SR, obidvaja zastúpení: Advokátska kancelária V4 JURISTIC group, s.r.o. so sídlom Bratislava, Ul. Furdekova č. 16, pracovisko so sídlom Žilina, Kysucká cesta č. 8405/16C, IČO 00 151 700 proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Dostojevského rad č. 4, IČO 00 151 700 o zaplatenie 80 000,- eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 9 000,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobkyne 1/ v prevyšujúcej časti a v časti úrokov z omeškania z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 2/ sumu vo výške 9 000,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu 2/ v prevyšujúcej časti a v časti úrokov z omeškania z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni 1/ trovy konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi 2/ trovy konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou doručenou súdu dňa 22.04.2020 domáhali každý zaplatenia sumy 40 000,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 40 000,- eur od 24.03.2020 do zaplatenia.

1.1 Žalobcovia 1/ a 2/ žalobcu odôvodnili tým, že dňa 09.08.2018 v čase okolo 17.25 hod. na štátnej ceste I/72 smerom od mesta C. na obec F. N. došlo k dopravnej nehode, ktorú zavinil O. R. - vodič motorového vozidla Dacia Sandero, ev. č. F. XXX Y., ktoré vozidlo bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. Pri dopravnej nehode bol usmrtený Š. O., D.. XX.XX.XXXX, otec žalobcov 1/ a 2/, ktorý viedol trojkolesový motorový vozík (pozn. súdu bol invalidný). K dopravnej nehode došlo tak, že O. R. nesledoval situáciu v cestnej premávke, nerešpektoval vodorovnú dopravnú značku "pozdĺžna súvislá čiara" a začal predchádzať pred ním idúci trojkolesový motorový vozík, ktorý viedol poškodený Š. O. a to napriek tomu, že mal obmedzený rozhľad v dôsledku horizontu vozovky, prešiel ľavou časťou vozidla do protismerného jazdného pruhu, kde spozoroval oproti idúce motorové vozidlo VW Passat ev. č. A. XXX N., ktoré viedol vodič A. U. a hneď sa vrátil do svojho jazdného pruhu, intenzívne brzdil, avšak napriek tomu zozadu narazil do trojkolesového vozíka, pričom Š. O.

utrpel zranenia a to úrazový šokový stav so stratou krvi mimo cieвне riečište, pri zlomeninách kosti lebečných, pri mnohopočetných zlomeninách rebier s trhlinou pľúc a trhlinami pečene, ktorým zraneniam dňa 09.08.2018 o 21.15 hod podľahol, čím O. R. porušil viaceré ustanovenia Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť.

1.2 Vinníkom dopravnej nehody bol vodič osobného motorového vozidla Dacia Sandero, ev. č. F. XXX Y., ktorý bol za spáchanie prečinu usmrtenia odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/11/2019 zo dňa 03.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2019.

1.3 Poškodený Š. O. bol otcom žalobcov 1/ a 2/. Úmyselným konaním vinníka dopravnej nehody bo vykonaný neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život žalobcov 1/ a 2/. Smrť otca znamená pre pozostalú rodinu obrovskú psychickú bolesť a citovú stratu, nakoľko sa do osudnej dopravnej nehody navzájom o seba starali a trávil spolu množstvo voľného času. Nebohý Š. O. bol nad mieru starostlivým otcom, ktorý neustále pomáhal svojim deťom, ktoré boli v jeho výlučnej starostlivosti a neskôr aj vnukom.

1.5 Žalobcovia 1/ a 2/ žalobou uplatnený nárok opreli o ust. § 11, § 13, § 15, § 16, § 415 a § 420 Obč. zák. a ust. § 4 ods. 1, 2 a § 15 ods. 1 Zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon

o PZP), pričom sú tohto názoru, že vzhľadom na uvedené morálna satisfakcia je v tomto prípade nepostačujúca a preto majú ako najbližšia rodina nebohého Štefana Miháľa právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je s prihliadnutím na všetky uvedené okolnosti vyčíslená spolu pre obidvoch žalobcov sumou 80 000,- eur.

3. Žaloba spolu s prílohami a procesným poučením bola postupom podľa ust. § 167 ods. 2 Zák. č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 30.04.2020, sp. zn. 13C/15/2020 doručená na vyjadrenie

žalovanému. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 06.05.2020, v ktorom uviedol, že výška uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40 000,- eur pre každého žalobcu, t.j. spolu 80 000,- eur sa javí ako značne neprimeraná, nedôvodná a nepreukázaná. Poukázal na to, že písomné vyjadrenia žalobcov 1/ a 2/ nie sú podpísané, teda nie je zrejmé kto ich vyhotovil a tvrdenia v nich obsiahnuté nie sú nijakým spôsobom preukázané. Na preukázane tvrdenia ohľadne neprimeranosti uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR rôznych stupňov vo veci náhrady nemajetkovej ujmy. Taktiež poukázal na právnu úpravu rozsahu finančného odškodnenia upravenú Zák. č. 215/2016 Z.z. s tým, že celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy, ktorý v roku 2018 predstavoval sumu 24 000,- eur, pričom je potrebné zdôrazniť, že ide o maximálne finančné odškodnenie v prípade úmyselného trestného činu a v danom prípade ide o nebanlivostný trestný čin. Na záver svojho vyjadrenia žalovaný ešte s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.03.2012, sp. zn. 6 Cdo/185/2011 namietal uplatnený nárok na úrok z omeškania, pretože z povahy samotného nároku, aj s ohľadom na rozhodovaciu prax súdov, povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia.

4. Vyjadrenie žalovaného k žalobe súd postupom podľa ust. § 167 ods. 3 C.s.p. doručil žalobcom 1/ a 2/ s tým, že im bolo umožnené sa k nemu vyjadriť. Žalobcovia sa vyjadrili podaním zo dňa 26.05.2020. Vo vyjadrení uviedli, že odôvodnili výšku uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy pre každého v sume 40 000,- eur, pričom celkovú ujmu znásobuje skutočnosť, že poškodený bol vitálny a nápomocný človek s chuťou do života, no z okamihu na okamih prišiel o život protiprávnym konaním škodcu. Neporušil žiadne právne predpisy, naopak dodržiaval svoje povinnosti ako účastník cestnej premávky, no napriek neuvážženému konaniu škodcu, bol predčasne usmrtený. Práve pre tragickosť a nepredvídateľnosť táto udalosť zanechala u žalobcov dlhodobú psychickú ujmu, ktorú pociťujú aj s odstupom času. Medzi žalobcami a nebohým existovali silné citové a sociálne väzby, ktoré boli vytvorené v rámci ich spoločného rodinného života a ktoré sú v súčasnosti nenapraviteľne narušené. Sú toho názoru, že uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je s poukazom aj na ustálenú rozhodovaciu prax súdov primeraná a rovnako ako žalovaný aj žalobcovia poukázali na rôzne rozhodnutia súdov SR vo veci rozhodovania o náhrade nemajetkovej ujmy.

5. Vyjadrenie žalobcov 1/ a 2/ bolo postupom podľa ust. § 167 ods. 4 C.s.p. doručené žalovanému s tým, že mu bolo umožnené sa k nemu vyjadriť. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 09.06.2020, v ktorom uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na svojich tvrdeniach, ktoré prezentoval vo svojom skoršom vyjadrení k žalobe a uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy celkom v sume 80 000,- eur považuje za neprimeranú a nedôvodnú.

6. Súd určil termín pojednávania na deň 21.07.2020. Na pojednávanie sa ustanovil zástupca žalovaných 1/ a 2/, žalobcovia 1/ a 2/ a zástupca žalovaného.

7. Súd vykonal v spore dokazovanie okrem výsluchu žalobcov 1/ a 2, oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4T/11/2019, konkrétne prečítaním obžaloby zo dňa 12.03.2019, zápisnice z pojednávania konaného dňa 03.04.2019 a rozsudku zo dňa 03.04.2019, sp. zn. 4T/11/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2019, prečítaním podstatného obsahu listu písaného žalobkyňou 1/ a žalobcom 2/, výzvy na plnenie adresovanej žalovanému zo dňa 12.03.2020 vrátane doručenky podpísanej žalovaným, odpovede žalovaného zo dňa 23.03.2020, rodného listu žalobkyne 1/, rodného listu žalobcu 2/, úmrtného listu Š. O., lekárskej správy O.. U..

7.1 Zástupca žalobcov 1/ a 2/ v priebehu konania zotrval na tvrdeniach a právnej argumentácii uvedených v žalobe.

7.2 Žalovaný v priebehu konania taktiež zotrval na svojich vyjadreniach v tom smere, že uplatňovaný výšku náhrady nemajetkovej ujmy celkom vo výške 80 000,- eur považuje za neprimeranú a nedôvodnú s poukazom na rozhodovaciu prax súdov SR vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy (vzťah plnoleté deti - rodič).

8. Podľa ust. § 11 Obč. zák., fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnostnej povahy.

9. Podľa ust. § 13 ods. 1 Obč. zák., fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

10. Podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zák., pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1/ najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

11. Podľa ust. § 13 ods. 3 Obč. zák., výšku náhrady podľa odseku 2/ určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa ust. § 15 Obč. zák., po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, ak ich niet, jej rodičom.

13. Podľa ust. § 16 Obč. zák., kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

14. Podľa ust. § 415 Obč. zák., každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, a majetku, na prírode a životnom prostredí.

15. Podľa ust. § 420 ods. 1 Obč. zák., každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

16. Podľa § 4 ods. 1 Zákona o PZP v znení účinnom v čase vzniku škody, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

17. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/ Zákona o PZP v znení účinnom v čase vzniku škody, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b/ škody vzniknuté poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písm. a/, b/ a d/, ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo písm. b/ alebo poisťovateľ neoprávnené odmietol poskytnúť poistné plnenie alebo neoprávnené krátil poskytnuté poistné plnenie, d/ ušlého zisku.

18. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP v znení účinnom v čase vzniku škody, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

19. Súd vec na základe citovaných zákonných ustanovení právne posúdil takto:

20. Z rodného listu žalobkyne 1/ vyplýva, že jej otcom bol nebohý Š. O., ktorý zomrel pri dopravnej nehode dňa 09.08.2018.

21. Z rodného listu žalobcu 2/ vyplýva, že jeho otcom bol nebohý Š. O., ktorý zomrel pri dopravnej nehode dňa 09.08.2018.

22. Z úmrtného listu Š. O., D.. XX.XX.XXXX vyplýva, že zomrel dňa 09.08.2018.

23. Žalobcovia sú nesporne fyzickými osobami v postavení blízkych príbuzných, ktorí sú v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení oprávnenými domáhať sa voči neoprávneným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11, 13 a 16 Obč. zák., ako pozostalé osoby po poškodenom Š. O..

24. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že motorové vozidlo zn. Dacia Sandero, ev. č. F. XXX Y. bolo v čase dopravnej nehody, pri ktorej došlo k usmrteniu otca žalobcov 1/ a 2/ Š. O., povinne zmluvne poistené u žalovaného (poznámka súdu: v priebehu konania nebola predložená poistná zmluva). Teda súd vychádzal z tohto tvrdenia žalobcov 1/ a 2/, ktoré nebolo

spochybnené žalovaným, preto súd nemal dôvodnú pochybnosť o jeho pravdivosti (§ 186 ods. 2 C.s.p.) a toto tvrdenie mal za preukázané.

25. Ďalej medzi stranami sporu tiež nebolo sporné, že Okresný súd Rimavská Sobota v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 4T/11/2019 rozsudkom zo dňa 03.04.2019, právoplatným dňa 03.04.2019 uznal obžalovaného O. R. vinným z prečinu usmrtenia, keď inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom, t.j. porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 09.08.2018 v čase o 17.25 hod. na štátnej ceste I/72 smerom od mesta C. na obec F. N. došlo k dopravnej nehode, ktorú zavinil O. R. - vodič motorového vozidla Dacia Sandero, ev. č. F. XXX Y., ktoré vozidlo bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. Pri dopravnej nehode bol usmrtený Š. O., D.. XX.XX.XXXX, otec žalobcov 1/ a 2/, ktorý viedol trojkolesový motorový vozík (pozn. súdu bol invalidný). K dopravnej nehode došlo tak, že O. R. nesledoval situáciu v cestnej premávke, nerešpektoval vodorovnú dopravnú značku "pozdĺžna súvislá čiara" a začal predchádzať pred ním idúci trojkolesový motorový vozík, ktorý viedol poškodený Š. O. a to napriek tomu, že mal obmedzený rozhľad v dôsledku horizontu vozovky, prešiel ľavou časťou vozidla do protismerného jazdného pruhu, kde spozoroval oproti idúce motorové vozidlo VW Passat ev. č. A. XXX N., ktoré viedol vodič A. U.Ý. a hneď sa vrátil do svojho jazdného pruhu, intenzívne brzdil, avšak napriek tomu zozadu narazil do trojkolesového vozíka, pričom Š. O. utrpel zranenia a to úrazový šokový stav so stratou krvi mimo cieвне riečište, pri zlomeninách kostí lebečných, pri mnohopočetných zlomeninách rebier s trhlinou pľúc a trhlinami pečene, ktorým zraneniam dňa 09.08.2018 o 21.15 hod podľahol, čím O. R. porušil viaceré ustanovenia Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť.

26. Sporné medzi stranami sporu nebolo ani to, že v trestnom konaní nebolo zistené žiadne zavinené porušenie právnych predpisov zo strany poškodeného Š. O..

27. Medzi stranami sporu bola sporná len výška uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy celkom obidvoma žalobcami vo výške 80 000,- eur s prísl. (pre každého žalobcu po 40 000,- eur s prísl.) a tiež bol sporný nárok na zaplatenie uplatneného úroku z omeškania.

28. V danom prípade ide o sporové konanie, ovládané prejednávou zásadou chápanou tak, že strana sporu má okrem povinnosti tvrdenia, súčasne aj povinnosť dôkaznú, t.j. preukázania svojich tvrdení uvedených v žalobe. Súd konštatuje, že na to, aby mohol poskytnúť ochranu žalobcom 1/ a 2/ proti neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv je potrebné, aby v konaní bolo preukázané, že skutočne došlo ku zásahu do ich súkromia, súčasťou ktorého je aj právo rozvíjať a vytvárať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti. Je pritom nepochybné, že pri dopravnej nehode, pri ktorej došlo k usmrteniu otca žalobcov 1/ a 2/ Š. O. objektívne došlo k pretrhnutiu rodinných a citových väzieb medzi žalobcami 1/ a 2/ a ich otcom, ktorá skutočnosť je spôsobilá mať za následok privodenie citovej ujmy žalobcom 1/ a 2/.

29. Žalobcovia 1/ a 2/ v priebehu konania preukázali, že usmrtením ich otca pri dopravnej nehode, zavinenej O. R., ku ktorej došlo dňa 09.08.2018 bol vykonaný neoprávnený zásah do práva na ich súkromný a rodinný život, pričom smrť ich otca znamená pre nich obrovskú psychickú a citovú stratu a bolesť, keď do osudnej dopravnej nehody sa navzájom o seba starali a trávil množstvo voľného času. Nebohý otec tvoril nenahraditeľnú súčasť ich rodinného celku, ktorý je v súčasnosti neodvratne zničený.

30. Pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnúť na dve hľadiská a to na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

31. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že nebohý otec žalobcov 1/ a 2/ bol usmrtený v čase, keď mal 54 rokov. Žalobkyňa 1/ v čase dopravnej nehody, pri ktorej bol usmrtený jej otec mala 31 rokov a žalobca 2/ mal 33 rokov. Nebohý otec žalobcov 1/ a 2/ v čase smrti poberal výsluhový dôchodok a súčasne bol uznaný invalidným v rozsahu 70 %. mal trojkolesový elektrický vozík, na ktorom sa pohyboval, bol samostatný, chodil na nákupy, navštevoval kamarátov a intenzívne materiálne a aj emocionálne pomáhal obidvom žalobcom 1/ a 2/. Žalobkyňa 1/ v čase dopravnej nehody mala svoju rodinu a dve mal. deti a žalobca 2/ taktiež mal svoju rodinu a jedno mal. dieťa. Napriek tomu, že žalobcovia 1/ a 2/ boli v čase smrti svojho otca dospelými a úplne samostatnými osobami, boli v pravidelnom dennom kontakte so svojím otcom. Ich vzťah (obidvoch žalobcov) k svojmu otcovi bol intenzívny a boli na svojho otca citovo naviazaní a to aj s prihliadnutím na to, že otec obidvoch žalobcov po rozvode svojho manželstva vychovával až do ich dospelosti a kontinuálne aj následne bol s nimi v pravidelnom kontakte a pomáhal im. S výnimkou krátkeho obdobia, počas ktorého otec žalobcov 1/ a 2/ býval spolu so svojou družkou v byte v C. (cca 2 roky) nielenže žalobcov 1/ a 2/ vychovával až do ich dospelosti, ale následne s nimi aj býval a to najprv so synom v F. N. a následne na jednom dvore s dcérou v C., kde aj býval naposledy pred dopravnou nehodou. Smrť otca žalobcov 1/ a 2/ bola pre obidvoch žalobcov neočakávaným, náhlým a nezvratným pretrhnutím ich vzájomných, intenzívnych rodinných

väzieb. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vzájomné vzťahy žalobcov 1/ a 2/ a ich otca boli naplnené láskou, starostlivosťou a porozumením. Otec žalobcov 1/ a 2/ bol usmrtený vo veku, kedy ešte dlhé roky mohol koexistovať so svojím deťmi rozvíjať a naplňať ich spoločný rodinný život láskou, starostlivosťou a porozumením. Zo strany škodcu - vinníka dopravnej nehody bola ľútosť prejavovaná len v rámci trestného konania na pojednávaní Okresného súdu Rimavská Sobota konanom dňa 03.04.2019.

32. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistený skutkový stav veci súd pristúpil k posudzovaniu primeranosti žalobou uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy celkom vo výške 80 000,- eur s prísl. Žalobkyňou 1/ vo výške 40 000,- eur s prísl. a žalobcom 2/ rovnako vo výške 40 000,- eur s prísl. a uvádza, že vychádzajúc z ust. § 13 ods. 3 Obč. zák., pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, právna úprava neustanovuje

žiadne medze. Pri určení výšky náhrady musí ale súd vychádzať z dvoch kritérií a to zo závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy a z okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom vychádzať vždy z čo najúplnejšie zisteného skutkového stavu veci, pričom maximálna výška náhrady je ohraničená výškou peňažnej sumy požadovanej žalobcami v žalobe. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že vzťahy medzi žalobcami 1/ a 2/ a ich nebohým otcom boli v rovnakej miere na strane obidvoch žalobcov dobré a nad mieru obvyklú bežným pomerom intenzívne, denno-denne sa vídali, vzájomne si pomáhali a mali sa radi. Je nespochybniteľné, že smrťou blízkej osoby dochádza k nenahraditeľnej ujme, preto judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu, vo význame, že smrť nemožno nijako odškodniť. Vychádzajúc zo spomenutých zákonných kritérií pri posudzovaní primeranosti nemajetkovej ujmy v súlade s princípom spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých došlo k usmrteniu otca žalobcov 1/ a 2/ (jednoznačne preukázaná vina odsúdeného bez spoluzavinenia usmrteného otca žalobcov 1/ a 2/) ako aj intenzitu a charakter rodinných väzieb medzi žalobcami 1/ a 2/ a ich usmrteným otcom (veľmi dobrý vzťah a vzájomne osožný vzťah medzi žalobcami a ich otcom), súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu 1/ vo výške 9 000,- eur a pre žalobcu 2/ rovnako vo výške 9 000,- eur, s tým, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch môže nenapraviteľnú ujmu nanajvyš zmierniť a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. K argumentácii žalovaného, že listy predložené žalobcami 1/ a 2/ nie sú nimi podpísané a teda nie je zrejmé kto ich napísal súd uvádza, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že listy boli napísané žalobcami 1/ a 2/, ktorí ich v elektronickej podobe zasielali svojej právnej zástupkyňi, preto neboli nimi vlastnoručne podpísané.

34. K predloženej lekárskej správe O.. M. U. z Psychiatrickej ambulancie v Rimavskej Sobote zo dňa 20.07.2020, ktorá sa týka zdravotného stavu žalobcu 2/ súd uvádza, že na túto správu prihladol, pretože aj keď k zhoršeniu psychického stavu žalobcu 2/ došlo fakticky až v máji 2019 (9 mesiacov po smrti otca), vzhľadom na liečnú diagnózu úzkostne - depresívna symptomatológia, spúšťačom tohto stavu bola smrť otca žalobcu 2/, čo vyplýva zo samotnej lekárskej správy.

35. Pokiaľ ide o žalobcom 1/ uplatnený nárok na príslušenstvo v podobe zákonného úroku z omeškania uplatneného žalobkyňou 1/ vo výške 5 % ročne zo sumy 40 000,- eur od 24.03.2020 do zaplatenia a žalobcom 2/ vo výške 5 % ročne zo sumy 40 000,- eur od 24.03.2020 do zaplatenia sa súd stotožnil s právnou argumentáciou žalovaného a žalobu ohľadne týchto nárokov ako nedôvodnú zamietol s poukazom na to, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok NS SR zo dňa 24.06.1998 sp. zn. 1 Co/15/97, rozsudok NS SR zo dňa 14.03.2012 sp. zn. 6 Cdo/185/2011).

36. O nároku na náhradu trov konania žalobcov 1/ a 2/ súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 C.s.p. t.j. vychádzajúc zo zásady pomeru úspechu vo veci. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V takomto prípade nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže v danom prípade je úspech žalobcov 1/ a 2/ závislý iba od úvahy súdu, súd považoval žalobcov 1/ a 2/ vo veci za v plnom rozsahu,

t.j. rozsahu 100 % úspešných, avšak iba z prisúdenej sumy, t.j. sumy 9 000,- eur pre každého žalobcu. Preto potom súd rozhodol tak, že priznal žalobkyňi 1/ voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy a žalobcovi 2/ rovnako priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

37. Podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Podľa ust. § 232 ods. 3 C.s.p. je žalovaný povinný prisúdenú sumu zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresnom súde Rimavská Sobota, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis. (ods. 1)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.(ods. 2).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (ods. 1).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(ods. 2)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.(ods. 3)

Ak si žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosti uložené týmto rozhodnutím, majú žalobcovia 1/ a 2/ možnosť domáhať sa svojich nárokov prostredníctvom exekúcie.